

**ДО СЪДИЙСКАТА КОЛЕГИЯ
НА ВИСШИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ**

ВИСШ СЪДЕБЕН СЪВЕТ	
регистрационен индекс	Дата
<i>000 - 270B</i>	04-12-2020

ОТГОВОРИ

от Тодорка Стоянова Цончева – прокурор в

Районна прокуратура Сливен, кандидат в конкурса за заемане
на длъжността Административен ръководител-председател на
Районен съд Котел

**УВАЖАЕМИ ДАМИ И ГОСПОДА ЧЛЕНОВЕ НА
СЪДИЙСКАТА КОЛЕГИЯ НА ВИСШИЯ СЪДЕБЕН
СЪВЕТ,**

УВАЖАЕМА ГОСПОЖО ГЯУРОВА-ВЕГЕРТСЕДЕР,

На поставените ми от Директора на Български институт за правни инициативи въпроси представям на Вашето внимание отговорите си, както следва :

По първи въпрос : Какво е Вашето мнение за течащата реформа на съдебната карта? Следва ли да се вземе предвид мнението на административните ръководители на органите на съдебната власт и на обществеността при прекрояване на съдебната карта, според Вас? Ще доведе ли промяната в съдебната карта за по-равномерна натовареност?

Отговор : Заложената основна цел на реформата на съдебната карта е балансиране на натовареността между равните по степен органи на съдебната власт. Реформата се развива по различни начини и подходи в прокуратурата и в съда. Към момента в системата на прокуратурата, на ниво районни

прокуратури, структурната реформа е почти финализирана чрез окрупняване на районните прокуратури и създаване на териториални отделения на мястото на районните прокуратури извън областните центрове. На ниво районен съд се предлагат четири модела, които са в процес на обсъждане. Предстои вземане на решение от СК на ВСС кой от тях ще бъде предпочетен. Считам, че структурната реформа е сложен процес, при който следва да бъдат съобразени множество фактори от различно естество. Моделите бяха подложени на обсъждане и в петте апелативни района при много висока активност както от страна на магистратите, така и различните институции и организации, основно кметове, общински съвети, областни управители, адвокати, нотариуси, съдебни изпълнители и пр. Мнението на административните ръководители е от особена важност, тъй като чрез него, в обобщен план, се дава израз на нагласите в професионалната общност. Изразените от представителите на обществеността позиции също следва да са определящи. Чрез прилагането на някой от моделите или комбинация между тях би се постигнало на изравняване на натовареността, но подходът следва да е много прецизен и да гарантира в пълнота правото на гражданите на достъп до правосъдие и качествено правораздаване в разумни срокове.

По втори въпрос : Резултатите от изследването „Нагласи на магистратите към създаване на механизъм за търсене на дисциплинарна отговорност на главния прокурор, председателя на ВКС и председателя на ВАС“, проведено от БИПИ през 2019г, показват, че 54.50% от прокурорите и 67% от съдиите подкрепят промяната на чл.126, ал.2 от Конституцията на Република България по отношение на функциите на главния прокурор. Вие виждате ли перспектива и необходимост от такава промяна? Кой, според Вас, би могъл да извършва независимо разследване срещу

главния прокурор, председателя на ВКС и председателя на ВАС?

Отговор : Въпросът за възможността за реализиране на отговорността на главния прокурор, с оглед действащата разпоредба на чл.126, ал.2 от Конституцията, е разрешен в решение № 11/23.07.2020г. по конституционно дело № 15/2019г., в което е дадено тълкуване в следния смисъл: Надзорът за законност и методическото ръководство върху дейността на всички прокурори, осъществявани от главния прокурор по смисъла на чл.126, ал.2 от Конституцията, не включва случаите, когато прокурор извършва проверки, разследвания и други процесуални действия по сигнали срещу главния прокурор.

С Доклада от 30.09.2020г. относно върховенството на закона за 2020г, Ситуация в областта на върховенството на закона в България, раздел I „Правосъдна система“, е препоръчано търсене на механизъм за отчетност и независимо разследване срещу главния прокурор и неговите заместници. Същото се препоръчва и от Венецианската комисия в поисканото от Народното събрание на Република България становище относно внесения през месец септември 2020г. проект за нова конституция, който обаче миналата седмица беше отеглен от вносителите му. Предходното становище, също на Венецианската комисия, беше дадено по повод въвеждането на фигурата на т.нар. „специален прокурор“. На 03.12.2020г. в Народното събрание е внесен законопроект за изменение на НПК и ЗСВ, предвиждащ друг вариант – прокурор по разследване на главния прокурор, който да се избира с квалифицирано мнозинство от Пленума на ВСС, е делата да са подсъдни на Специализирания наказателен съд.

Както е препоръчала Венецианската комисия, започването на конституционната реформа следва да бъде предшествано от подходящ публичен дебат, да се изяснят причините, които стоят

зад всяко едно предложение за промяна, да се осигури значимо участие на обществеността, експертите и всички политически сили в този процес.

По трети въпрос : Смятате ли, че избраните за административни ръководители следва да преминат обучение по Кодекса за етично поведение на българските магистрати с оглед правилата, разписани в него ?

Отговор : В раздел III от Кодекса за етично поведение на българските магистрати са разписани специфични за административните ръководители етични правила за поведение. Притежаването на нравствени качества се проверява от кадровия орган в конкурсната процедура по назначение на ръководен пост и се преценява към момента на избора. Намирам за удачно преминаване на такова обучение, тъй като ръководната позиция носи нови завишени отговорности и предизвикателства към магистрата, вече в битието му на административен ръководител.

По четвърти въпрос : Как административният ръководител може да бъде полезен на съдията-наставник?

Отговор : Процесът по назначаване, основните права и задължения на съдиите-наставници, както и контролът върху дейността им е уреден с Правилата за дейността на съдиите – наставници, приети от ВСС на основание чл.242, ал.2 от ЗСВ. Съдия – наставник се определя на младши съдия за срока по чл.240 от ЗСВ, както и на съдия при първоначално назначаване в районен, окръжен или административен съд за първата година от встъпване в длъжност. Административният ръководител има задължение да подпомага съдията-наставник, което задължение произтича от възложените му със ЗСВ функции по общо организационно и административно ръководство на съда. Административният ръководител дължи съдействие на наставника по всички въпроси, свързани с дейността на

новоназначения съдия/младши съдия, и следва да го подпомага при комуникацията му с НИП по всички въпроси, свързани с наставническата му дейност, вкл. и участие в обучения.

По пети въпрос: Каква е ефективността на етичните комисии по места в органите на съдебната власт, според Вас?

Отговор : Условиата и редът за формирането, организацията и дейността на комисиите по професионална етика са уредени в Правилата за организацията и дейността на комисиите по професионална етика в съдилищата. Основната им функция е да изготвят становища относно притежаваните нравствени качества на кандидатите в органите на съдебната власт, както и дали атестираните магистрати спазват правилата за етично поведение. Членовете на комисиите ползват източници на информация, посочени в Правилата, като същевременно са формирали лични и непосредствени впечатления, в повечето случаи, от магистрата, за който се изготвя становище, което, от една страна, предполага всеобхватност при извършване на оценката, но, от друга, може да доведе до субективност.

По шести въпрос : Ясни, прозрачни и справедливи ли са критериите за допълнително възнаграждение на съдиите, съдебните служители и съдебната администрация, според Вас?

Отговор : Понастоящем допълнителните възнаграждения са уредени с Правилата за определяне и изплащане на средства за допълнителни трудови възнаграждения, приети от ВСС. Тогава когато има наличие на финансови и след изплащане на всички задължения, могат да бъдат определени допълнителни възнаграждения в хипотези, изброени в пет пункта в Правилата. Решението дали да се изплаща такова възнаграждение и в какъв размер се взема от административния ръководител.

С Доклада от 30.09.2020г. относно върховенството на закона за 2020г, Ситуация в областта на върховенството на закона в България, в раздел I „Правосъдна система“, е обърнато специално внимание на уредбата на допълнителните възнаграждения, като е повдигнат въпроса за широките дискреционни правомощия на административния ръководител при определяне на допълнителните възнаграждения.

По повод доклада, с решение на Пленума на ВСС по протокол № 26/22.10.2020г. е сформирана работна група, която да изготви предложение за изменение и допълнение на Правилата, като целта е да се регламентират ясни, обективни и прозрачни критерии.

Считам, че Правилата се нуждаят от прецизиране на основанията за изплащане на допълнителните възнаграждения, с цел избягване на формалния подход при определянето на възнагражденията, а от друга – да се сведе до минимум възможността за субективизъм.

По седми въпрос : Има ли необходимост от промяна в правилата за определяне на условията, реда и критериите за поощряване на съдии, прокурори и следователи, приети решение на ВСС през 2013г. и променени с решение на Пленума на ВСС през месец ноември 2017?

Отговор : Не мисля, че е налице такава необходимост.

По осми въпрос : Какво е Вашето мнение за Единната информационна система на съдилищата?

Отговор : В обективна невъзможност съм да познавам програмата, тъй като работя в друг орган на съдебната власт, затова намирам за удачно да изразя принципната си позиция : ЕИСС е замислена като стъпка към електронното правосъдие и каквито и да са недостатъците ѝ, тя трябва да се надгражда и

усъвършенства, за да отговори на изискванията на ЗСВ за извършване на процесуални действия в електронна форма. Належашо е съдилищата да работят с единна информационна система, за да се унифицира документооборотът, което е в интерес както на гражданите, така и на всички работещи в съдилищата.

ЕИСС е внедрена в РС Котел на 12.08.2020 г.

На основание решението на ВСС, Общото решение на РС Сливен, към което са включени съдиите на РС Котел, взе решение да се преустанови образуването на нови дела в ЕИСС и от 17.09.2020 г. се възобнови работата със САС до определения от ВСС срок – 10.12.2020 г., така че от следващата седмицата предстои всички постъпили след тази дата дела вече да се образуват и обработват само в ЕИСС.

Отзивите бяха за спорно качество на ЕИСС и че по-скоро затруднява работата, отколкото е в полза на правосъдието. Разбирам, че програмата е претърпяла корекции и някои функционалности са били облекчени. Съдиите и съдебните служители вече опознават програмата и работят по-лесно с нея. Мисля, че острата реакция срещу програмата се дължеше на липса на време за обучение на работещите с нея.

По девети въпрос : На стр.17 от Вашата концепция споменавате, че гражданите от Вашия съдебен район не се интересуват от инициативата „Ден на отворените врати“. На какво смятате, че се дължи тази липса на интерес?

Отговор : По мое мнение, липсата на интерес се дължи на недостатъчното разгласяване на инициативата. Публикуване на обявата само на електронната страница не е достатъчна разгласа, а по-скоро формално изпълнение на задължението. Следва да се работи с регионалните медии и да се използват възможностите,

които те предоставят, за да бъде информирана обществеността. Удачна форма се явяват и социалните мрежи, които са основна форма за комуникация между младите хора.

Препоръчително е в деня на отворените врати да бъдат поканени медии, за да бъде отразено събитието и да се информира обществото, че тази инициатива е ежегодна и престои да се провежда и през следващите години.

Възнамерявам да проявя активност за популяризиране на инициативата, за да придобие тя присъщото ѝ съдържание.

04 декември 2020г.

С уважение : .....

**Тодорка Цончева –
прокурор в РП Сливен**